

Woordvoering Begroting 2020

Datum: 13 november 2019

Voorzitter,

Bij het opstellen van de begroting 2020 geeft het college aan dat er flinke inspanningen geleverd moesten worden, door het bestuur en de ambtelijke organisatie, om deze begroting sluitend te krijgen. Hiervoor wil de VVD haar dank uitspreken aan iedereen die hieraan heeft meegewerkt.

In de begroting 2020 komt het woord “plan” maar liefst 287 keer voor. Het woord “uitvoeren” daarentegen komt maar slechts 28 keer voor. Voorzitter, is dit het college van alleen de mooie plannen? Of wordt zij ook het college dat daadwerkelijk over gaat tot uitvoering? Dat zijn de eerste vragen die bij onze fractie opkomen bij het lezen van het stuk.

Bij het beoordelen van het voorliggende stuk zou mijn fractie graag een aantal opmerkingen willen maken in algemene zin. Bij de kaderstelling voor deze begroting heeft mijn fractie aangegeven dat, als er geen geld is, je ook realistisch moet zijn en durven te zeggen dat je bepaalde zaken even niet waar kunt maken. Hierbij hebben wij aangegeven dat je eerst de basis op orde moet brengen. Een aantal kaders en opmerkingen die wij toen geplaatst hebben zien wij gelukkig terug in deze begroting. Hier lijkt het college nu ook gehoor aan te geven.

Net als bij de kaderstelling zal mijn fractie op basis van drie thema's haar bevindingen van deze begroting proberen te verwoorden. Die drie thema's zijn:

- Bereikbaarheid
- Economie en werkgelegenheid
- Financiën

(Bereikbaarheid)

Als eerste het thema bereikbaarheid. Een wethouder die in de raad begint met de woorden: "Economie volgt infrastructuur" is meer liberaal dan hij feitelijk zou willen toegeven. Helaas moet mijn fractie ook constateren dat in deze begroting maar liefst 12 plannen voor beheer- en beleid worden opgesteld het komende jaar en maar 1 uitvoeringsplan. Kan het college wat meer duidelijkheid geven over de activiteiten en projecten die er het komende jaar worden uitgevoerd door het college? En ziet het college voldoende mogelijkheden om deze plannen ook daadwerkelijk uit te kunnen voeren?

Voorzitter, deze vragen sluiten ook mooi aan op het tweede thema van mijn fractie.

(Economie en werkgelegenheid)

De huidige stikstofcrisis houdt menigeen in het land bezig. Er is op dit moment veel onduidelijk voor veel medewerkers in onder andere de bouw-, visserij en de agrarische sector. Vandaar ook onze vragen bij het eerste thema. De VVD maakt zich zorgen over de uitvoerbaarheid van onze lokale infra- en bouwprojecten. Denk hierbij aan de projecten die voortkomen uit de centrumplannen of de ontwikkeling van bijvoorbeeld De Tirrel. Maar ook de ontwikkelingen in de Eemshaven lijken op losse schroeven te staan. In welke mate heeft deze crisis gevolgen voor onze lokale plannen? En heeft het college in haar begroting hier wel voldoende rekening mee gehouden?

Voorzitter, ik gaf zojuist al aan dat de crisis voor veel onduidelijkheid zorgt in de agrarische sector. Het college geeft in de begroting aan dat de agrarische sector een belangrijke economische bedrijfstak is binnen onze gemeenten. Ik citeer: *„Wij geven de landbouw de ruimte in mogelijke uitbreidingen. Onze landbouwers zijn naast producenten ook natuurbeheerders. Het college zoekt actief contact met landbouw- en natuurorganisaties om gezamenlijk tot een goede balans te komen. Haar rol vervult zij onder andere door in overleg met de organisaties en provincie te gaan.”* Einde citaat.

Niet alleen voor de boeren, maar ook voor de vissers en de bouwers zijn het onzekere tijden.

Voorzitter, als VVD dienen wij daarom graag een motie in, samen met de fracties van Gemeente Belangen, het CDA en ChristenUnie, om het college een steuntje in de rug te bieden als het gaat om deze gesprekken met het rijk en het college van Gedeputeerde Staten van Groningen. Als een van de grootste

plattelandsgemeenten van Nederland, met meerdere havens en een versterkingsopgave, vinden wij het belangrijk om de boeren, vissers en bouwers in onze gemeente te laten weten dat wij trots op ze zijn. Zij zijn voor onze gemeente niet alleen producenten en natuurbeheerders maar ook inwoners die onze steun verdienen.

(Voorlezen motie)

Voorzitter, ik kom alweer bij het laatste thema van mijn fractie.

(Financiën)

Over dit punt heeft de VVD haar zorgen al eerder geuit. Boekhoudkundig lijkt er voor de komende jaren nu wel een financieel gezond evenwicht te zijn gevonden. Maar de wijze waarop dat tot stand is gekomen verdient echter niet de schoonheidsprijs. Door ruim een half miljoen de komende jaren uit het ondernemersfonds te halen breekt dit college meteen met haar belofte om de extra OZB-inkomsten terug te laten vloeien aan de inwoners. Nee, in plaats daarvan wordt de gemeentelijke begroting verder op orde gebracht. En onze vraag hierbij is dan; Hoe gaat het college dit compenseren?

Ook een eenmalige greep uit de gemeentelijke spaarpot van ruim € 600.000,- moet bijdragen aan het boekhoudkundig wegwerken van een feitelijk verlies in 2020. Is het college het met de VVD eens dat het financiële plaatje rooskleuriger wordt voorgespiegeld dan dat hett daadwerkelijkheid is?

Tijdens de kaderstelling heeft de fractie van de VVD aangegeven dat meevallers structureel terug dienen te vloeien in de gemeentelijke spaarpot. De spaarpot is bedoeld om tegenvallers op te kunnen vangen. Als we kijken naar de risico's die de gemeente loopt kan dat wel eens erg krap worden. Kan het college uitleggen waarom er dan voor gekozen is om ruim € 350.000,- uit deze spaarpot al te claimen voor de herstructurering van Ability? Is het niet beter om dit geld in de spaarpot te laten zitten? Ambtelijk is de verwachting dat de taakstellingen op bijvoorbeeld de jeugdzorg niet gehaald gaan worden. Met 90% zekerheid zo wordt gesteld.

Gelet op onze gemeentelijke spaarpot is de VVD erg te spreken over het voornemen om op iets langere termijn de inhoud ervan te verhogen. De vraag hierbij is echter wel hoe realistisch dit is? Scheren we niet eerst langs de financiële afgrond voordat?

Dan nog even terugkomend op de stikstofcrisis in relatie tot de financiën. Hoe reëel is het te innen bedrag voor bouwleges in de begroting van 2020? Ruim € 300.000,- meer dan in 2019 en met de kennis dat veel bouwprojecten wellicht niet door gaan of worden uitgesteld? En datzelfde geldt voor de verwachte meeropbrengst uit de OZB? Heeft uitstel van bouwprojecten in de Eemshaven niet tot gevolg dat de verwachte € 250.000,- extra opbrengsten niet gerealiseerd gaan worden?

Als je bovenstaande allemaal optelt bij elkaar, kom je nog steeds op een aanzienlijk verlies uit voor 2020. Een vraag aan het college dan ook of wij bij de eerste bestuursrapportage in het voorjaar nog steeds positieve cijfers te zien krijgen? Of wordt het dan vingerwijzen naar anderen?

Als laatste voorzitter, afsluitend met een compliment. Het niet verhogen van de OZB in 2020 kan op onze volledige steun rekenen. Wij zijn blij met deze keuze van het college. Wellicht een overweging om ook hier iets structureels van te maken in de begroting.

Voor zover onze bijdrage in eerste termijn, voorzitter.